

Entre vels i ‘veline’

Eric Hauck

Els darrers tres mil·lennis, des de la difusió de les taules babilòniques a Mesopotàmia fins a les megatanques publicitàries de Times Square a Nova York, l'home ha seguit una regla d'or de la comunicació: si no et fas veure, no existeixes. Dos mil sis-cents anys separen l'aparició de la primera publicació periòdica dels temps assiris, l'*Enuma Elish*, de l'eclosió de la primera xarxa de comunicació global a internet, la web. I en tot aquest temps, la imatge, la percepció del públic i la notorietat han estat clau per certificar el pas a la història de personatges, de règims polítics, d'obres i d'idees.

Entre velos y ‘veline’

En los últimos tres milenios, desde la difusión de las tablas babilónicas en Mesopotamia hasta las megavallas publicitarias de Times Square, en Nueva York, el hombre ha seguido una regla de oro de la comunicación: si no te haces ver, no existes. Dos mil seis-cientos años separan la aparición de la primera publicación periódica de tiempos de los asirios, el *Enuma Elish*, de la eclosión de la primera red de comunicación global en internet, la web. Y, a lo largo de todo este

Efectivament, si no et veuen no existeixes. Fins avui, la potestat de ser conegut i reconegut estava a mans de pocs privilegiats que tenien el poder d'accedir als mitjans de comunicació de masses. I no ha estat fins a la socialització de les primeres xarxes de contactes a internet que aquest poder s'ha democratitzat i universalitzat, posant-se a l'abast de qualsevol dels més de mil milions de ciutadans al món que tenen accés a la xarxa.

Ha nascut una nova generació que veu el poder dels mitjans de comunicació d'una altra manera. Per a ells, pels natius digitals, la televisió o la premsa no són el quart poder capaç

de fer caure Nixon després de l'escàndol del Watergate. Per a ells, els nous mitjans, internet i les seves eines de producció i consum instantanis a la carta són una forma de vida. Els tenen ara el poder de la comunicació i els poderosos han d'adaptar-se al seus codis de conducta si volen ser elegits o sobreviure a una revolució. Ho saben molt bé tant el primer president 2.0 dels Estats Units, Barack Obama, com Mahmud Ahmadinejad, primer líder iranià que ha de sofocar una revolta a internet.

La tecnologia mòbil i l'accés cada vegada més generalitzat a internet està generant una

>>

tiempo, la imagen, la percepción del público y la fama han sido elementos clave para certificar el ingreso en la historia de personajes, régimen politicos, obras e ideas.

Efectivamente, si no te ven, no existes. Hasta hoy, la potestad de ser conocido y reconocido estaba en manos de unos pocos privilegiados que tenían el poder de acceder a los medios de comunicación de masas. Y ha habido que esperar a la socialización de las primeras redes de contactos en internet para que este poder se haya democratizado y universalizado, poniéndose al alcance de cualquiera de los más de mil millones de

ciudadanos del mundo que tienen acceso a la red.

Ha nacido una nueva generación que ve el poder de los medios de comunicación de otro modo. Para ellos, para los nativos digitales, la televisión o la prensa no son el cuarto poder capaz de derribar a Nixon después del escándalo del Watergate. Para ellos, los nuevos medios, internet y sus herramientas de producción y consumo instantáneas y a la carta son una forma de vida. Ellos tienen ahora el poder de la comunicación, y son los poderosos los que deben adaptarse a sus códigos de conducta si quieren ser

>>

York's Times Square, mankind has followed the golden rule of communication: if you're not out there, you don't exist. There are 2,600 years separating the first periodical publication

Back in the days of Assyria, the *Enuma Elish*, and the emergence of the first global communication network on the Internet, the web. And in all this time, the image, the public's perception and fame have been crucial for recording the passage through history of people, political regimes, works and ideas.

Indeed, if you're not visible you don't exist. Until today, the power to be known

and recognised was in the hands of the privileged few who had the means to access the mass media. It wasn't until the socialisation of the first social networks on the Internet that this power has become democratised and universalised, within the reach of any of the more than one billion world citizens with access to the web.

A new generation has been born that sees the power of the media in a different light. To them, the digital natives, TV and the press are not the fourth estate capable of bringing Nixon down after the Watergate scandal. To them, the new media, the

>>

Between veils and ‘veline’

In the past three millennia, from the spread of the Babylonian tablets in Mesopotamia to the huge advertising billboards in New

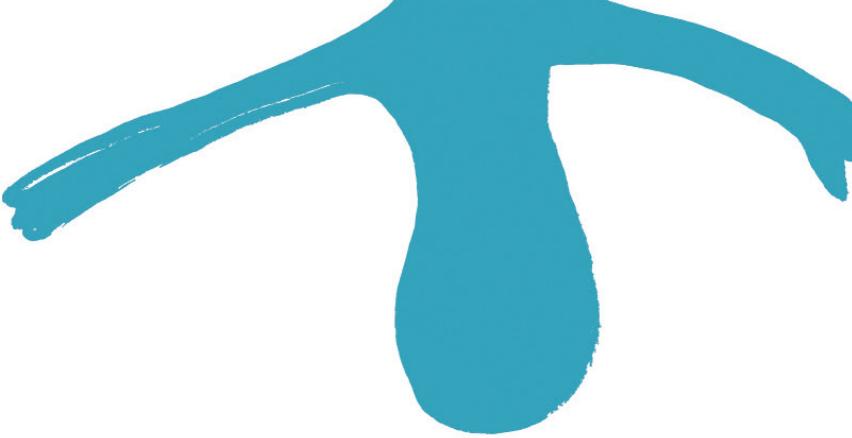

Eric Hauck és periodista, director de comunicació de la UOC i director de *Walk In*. Reporter als Balcans i al Pròxim Orient des del 1989, s'ha especialitzat en la comunicació de grans esdeveniments culturals i esportius.

erichauck.blogspot.com
ehauck@uoc.edu

Eric Hauck es periodista, director de comunicación de la UOC y director de *Walk In*. Reportero en los Balcanes y en Oriente Medio desde 1989, se ha especializado en la comunicación de grandes acontecimientos culturales y deportivos.

Eric Hauck is a journalist, Communications Director of the UOC and Editor-in-Chief of *Walk In*. A reporter in the Balkans and the Middle East since 1989, he is a specialist in the communication needs of large cultural and sports events.

«

cultura ciutadana de la informació denúncia de baix cost que ha posat contra les cordes molts règims repressors com l'iranià o el xinès, que no va poder evitar la difusió de les imatges de les protestes dels tibetans i dels uigurs, per exemple.

Però els líders polítics i mediàtics no sempre reaccionen de la mateixa manera davant d'aquesta obligada forma de compartir subsidiàriament amb el ciutadà el protagonisme a la xarxa. Sembla com si ara que ja

no dominen el missatge o el mitjà, hagin de surar a la marea mediàtica de la web amb més excessos. De Berluscoland a Neverland, l'estrategia és sempre la mateixa: transformar els escàndols i els vícies, ja siguin les vel-leïtats sexuals del primer ministre italià, ja siguin els còctels de farmacs de Michael Jackson, en impactes que, al final, sempre acaben aixecant la sospita sobre manipulacions i interessos de tercers o dels mateixos mitjans. És a dir, si no pots controlar o tancar la xarxa, contraataca a la xarxa o deslegitima'n la credibilitat. Una fiabilitat que, precisament, se sustenta en la democràcia participativa.

«

elegidos o sobrevivir a una revolución. Lo saben muy bien tanto el primer presidente 2.0 de Estados Unidos, Barack Obama, como Mahmud Ahmadineyad, primer líder iraní que tiene que sofocar una revuelta en internet.

La tecnología móvil y el acceso cada vez más generalizado a internet está generando una cultura ciudadana de la información denuncia de bajo coste que ha puesto contra las cuerdas a muchos regímenes represores como el iraní o el chino, que no pudo evitar la difusión de las imágenes de las protestas de los tibetanos y los uigures, por ejemplo.

«

Internet and its tools for instantaneous à la carte production and consumption are a way of life. They now have the power of communication, and the powers-that-be have to adapt to their codes of conduct if they want to be elected or survive a revolution. Barack Obama, the first 2.0 President of the United States, and Mahmud Ahmadinejad, the first Iranian leader to have to snuff out a revolt on the Internet, are all too aware of this.

Mobile technology and increasingly widespread access to the Internet is generating a low-cost citizen culture of information protest. This has put many repressive re-

Sin embargo, los líderes políticos y mediáticos no siempre reaccionan del mismo modo ante esta obligada forma de compartir subsidiariamente con el ciudadano el protagonismo en la red. Parece como si, ahora que ya no dominan el mensaje o el medio, tuvieran que mantenerse a flote en la marea mediática de la web con nuevos excesos. De Berluscoland a Neverland, la estrategia siempre es la misma: transformar los escándalos y los vicios, ya sean las veleidades sexuales del primer ministro italiano, ya sean los cócteles de fármacos de Michael Jackson, en impactos que, al final, siempre acaban provocando

gimes in tight spots, like Iran and China, which for example was unable to stanch the spread of the images of the Tibetan and Uighur protests.

However, political and media leaders do not always react equally to this compulsory way of subsidiarily sharing prominence on the web with citizens. It seems as if now that they no longer control the message nor the medium, the only way they can thrive in the media throng on the web is with more excesses. From Berluscoland to Neverland, the strategy is always the same: to transform scandals and vices, whether it's the sexual es-

No és d'extranyar, doncs, que les darreres setmanes personatges públics rellevants no hagin volgut amagar-se a l'hora de qüestionar la vella democràcia europea, especialment després de l'escàs interès que van suscitar, una vegada més, les eleccions al Parlament Europeu. Gairebé el mateix dia que la capital del disseny italià, Milà, veia ressortir les patrulles ciutadanes de "camises pardes", el patró de la F1, Bernie Ecclestone, titllava de febles els polítics britànics i europeus i feia apologia del règim nazi de Hitler.

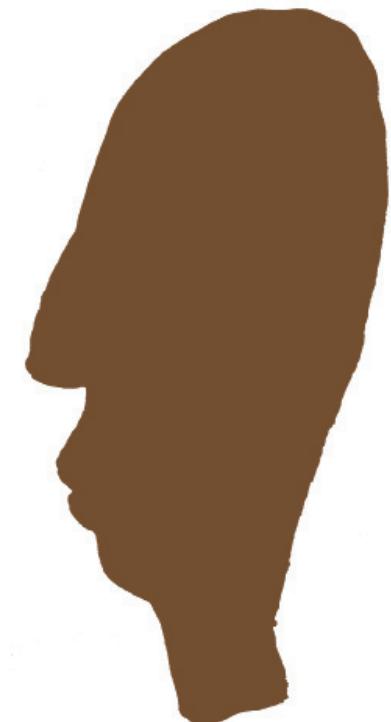
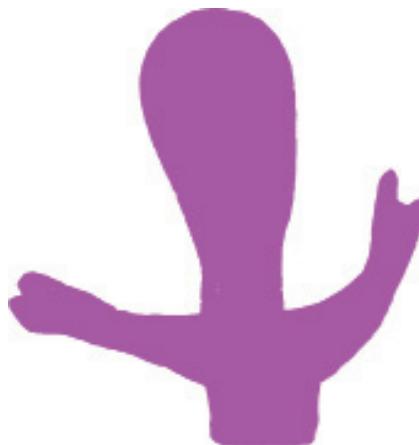
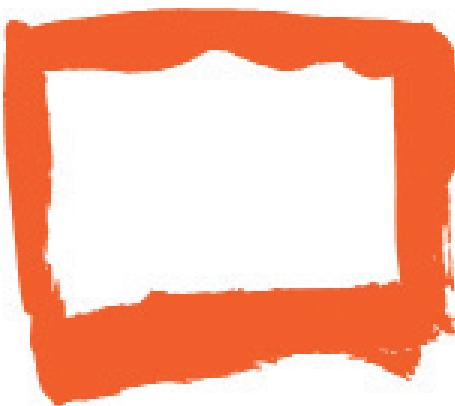
Una cosa és que una escultural *velina* o 14 operacions d'estètica al nas no et deixin veure

la sospecha sobre manipulaciones e intereses de terceros o de los medios mismos. Es decir, si no puedes controlar o cerrar la red, contraataca en la red o deslegitima su credibilidad. Una fiabilidad que, precisamente, se sustenta en la democracia participativa.

No es extraño, por lo tanto, que, en las últimas semanas, personajes públicos relevantes no hayan querido esconderse a la hora de poner en entredicho la vieja democracia europea, especialmente después del escaso interés que despertaron, una vez más, las elecciones al Parlamento Europeo. Casi el mismo día que la capital del diseño italiano,

capades of Italy's Prime Minister or Michael Jackson's cocktails of drugs, into impacts which always end up arousing suspicions of manipulation and interests of third parties or even by the media themselves. That is, if you can't control it or turn it off, you can always counterattack on the web or call its credibility into question. And its reliability is grounded precisely on participatory democracy.

So it should come as no surprise that in recent weeks prominent public figures have not wanted to go into hiding when questioning the old European democracy, es-

la realitat, i una altra de molt diferent elevar el debat polític a un permanent espectacle mediàtic. L'entronització televisiva a Versailles de Nicolas Sarkozy com si fos el rei Sol, amb motiu de la primera compareixença d'un president davant de diputats i senadors des de 1848, en seria una mostra, perquè va deixar com a única imatge del seu discurs sobre l'estat de la nació el refús a l'ús de la burqa i el niqab a tot el territori de la República.

Hem de vigilar perquè aquesta frivolització politicomedíatica pot amagar noves formes de censura i autoritarisme, especialment als països que presumeixen de llibertat a la

xarxa. No en va, les *escort girls* de Berlusconi sorgeixen de la seva guàrdia de *velines* televisives, nom, el de *velina*, que s'ha adoptat dels missatges que el règim feixista de Mussolini enviava als mitjans per fer-los saber, veladament, quines informacions es podien publicar i quines no.

Està vist que la lluita per la notorietat continua i es radicalitza, i no sembla que a la xarxa li preocupin les derives despòtiques d'alguns líders mediàtics. No sé si és perquè ens estem posant un vel entre els ulls i la pantalla o perquè, simplement, confiem en excés en el poder autoregulador de la web. ■

Milán, asistía al renacer de las patrullas ciudadanas de "camisas pardas", el patrón de la F1, Bernie Ecclestone, tachaba de débiles a los políticos británicos y europeos y hacía apología del régimen nazi de Hitler.

Una cosa es que una escultural *velina* o 14 operaciones de estética en la nariz no te dejen ver la realidad y otra muy distinta elevar el debate político a un espectáculo mediático permanente. La entronización televisiva en Versalles de Nicolas Sarkozy como si fuera el rey Sol, con motivo de la primera comparecencia desde 1848 de un presidente ante diputados y senadores, sería un ejemplo de

todo esto, porque dejó como única imagen de su discurso sobre el estado de la Nación el rechazo al uso del burka y el niqab en todo el territorio de la República.

Hay que andar con cuidado porque esta frivolización político-mediática puede esconder nuevas formas de censura y autoritarismo, especialmente en los países que presumen de libertad en la red. No en vano, las *escort girls* de Berlusconi surgen de su guardia de *velinas* televisivas, nombre, el de *velina*, adoptado de los mensajes que el régimen fascista de Mussolini enviaba a los medios para hacerles saber, veladamen-

te, qué informaciones se podían publicar y cuáles no.

Está visto que la lucha por la notoriedad continua y se radicaliza, y no parece que a la red le preocupen las derivas despóticas de algunos líderes mediáticos. No sé si es porque nos estamos poniendo un velo entre los ojos y la pantalla o porque, simplemente, confiamos excesivamente en el poder auto-regulador de la web. ■

pecially after the scant interest aroused yet again by the European Parliament elections. Almost the same day that Milan, the capital of Italian design, witnessed the resurgence of citizen patrols of "brown shirts", Bernie Ecclestone, the doyen of F1 racing, made an apologia for Hitler's Nazi regime, branding British and European politicians weak.

It is one thing if a statuesque 'velina' or 14 nose jobs prevent you from seeing reality, but quite another to convert the political debate to a non-stop media spectacle. The televised enthronement of Nicolas Sarkozy in Versailles as if he were the Sun King on

the occasion of the first speech that a French president has held before the deputies and senators since 1848 is one example of this in that the rejection of the wearing of the burqa or the niqab in France was the only image remaining of his state of the nation speech.

We have to be watchful because this political and media frivolity can hide new forms of censorship and authoritarianism, especially in countries that presume to have a free web. Not for nothing, Berlusconi's escort girls come from his stable of television 'veline', and indeed that name, 'veline', has been

adapted from the messages that Mussolini's Fascist regime used to send to the media to inform them in a veiled fashion about what information could be published and what could not.

It is clear that the quest for fame continues its march forward and is becoming radicalised, and the apparently despotic leanings of some media leaders do not seem to cause concern on the web. I don't know whether this is because we are placing a veil between our eyes and the screen, or simply because we are too trusting of the web's ability to regulate itself. ■